

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ В СФЕРІ РЕЛІГІЇ ТА МІЖНАЦІОНАЛЬНИХ ВІДНОСИН»

Галузь знань			28 «Публічне управління та адміністрування»			Освітній рівень		перший (бакалаврський)	
Спеціальність			281 «Публічне управління та адміністрування»			Семестр		ба, бб	
Освітньо-професійна програма			Публічне управління та адміністрування			Тип дисципліни		Вибіркова	
Факультет			Економіки і менеджменту			Кафедра		Менеджмент	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять (денне/заочне)						
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид	
	4	120	18/4	-	36/4		66/108	Залік	

ВИКЛАДАЧ

Володченко Валерій Вікторович, yavivo@ukr.net

Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту ДДМА.
 Досвід роботи - більше 20 років.
 Автор понад 20 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі 3 монографій з актуальних проблем економіки та управління.
 Провідний лектор з дисциплін: «Менеджмент та організація виробництва», «Основи бізнесу», «Теорія проектного аналізу», «Моделювання і контроль адміністративних процесів», «Інформаційні системи і технології в управлінні організацією», «Управління проектами в публічній сфері»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	1. Вища та прикладна математика, 2. Теоретичні моделі соціально-економічних процесів, 3. Статистика, 4. Методи прийняття управлінських рішень у публічній сфері, 5. Моделювання і контроль адміністративних процесів, 6. Комунікації в публічному управлінні, 7. Управління проектами в публічній сфері
Освітні компоненти для яких є базовою	Кваліфікаційна робота бакалавра

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми	
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції
<p>ЗК1 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК2 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p> <p>ЗК4 Здатність бути критичним і самокритичним</p> <p>ЗК5 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації</p> <p>ЗК6 Здатність працювати в команді</p> <p>ЗК7 Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК8 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми</p> <p>ЗК9 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>ЗК10 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово</p> <p>ЗК11 Здатність спілкуватися іноземною мовою</p> <p>ЗК12 Навички міжособистісної взаємодії</p> <p>ЗК13 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).</p>	<p>СК1 Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів</p> <p>СК2 Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів</p> <p>СК3 Здатність забезпечувати дотримання нормативно- правових та морально-етичних норм поведінки</p> <p>СК4 Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ</p> <p>СК5 Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій</p> <p>СК6 Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності</p> <p>СК7 Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати</p> <p>СК10 Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування</p> <p>СК11 Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування</p>
Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)	
<p>ПРН 5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПРН 8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.</p> <p>ПРН 11. Уміти відшукувати та узагальнювати інформацію, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>ПРН 13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку</p> <p>ПРН 15. Застосовувати методи контролю якості у сфері професійної діяльності.</p> <p>ПРН 16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.</p>	

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Анотація	<p>Політика є важливою сферою діяльності суспільства та держави. Від її ефективності залежить успішність держави, благополуччя суспільства та гідне життя кожної людини. Державна політика України протягом її новітньої історії зазнала кардинальних змін. Сучасна українська державна політика формується та реалізується в надзвичайно складних внутрішніх і зовнішніх економічних та соціально-політичних умовах.</p> <p>Предметом вивчення дисципліни «Політика держави в сфері релігії та міжнаціональних відносин» є загальні закономірності та методи організації управлінської роботи, в сферах організації державної політики взагалі також в сферах релігії та міжнаціональних відносин</p>
Мета та завдання	<p>Метою викладання дисципліни «Політика держави в сфері релігії та міжнаціональних відносин» є формування у здобувачів систематизованого комплексу знань про методи державної політики та управління в різних сферах суспільства.</p>
Формат	<p>Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття(очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль –залік (очний, дистанційний формат)</p>
 <p>«Правила гри»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p> <ul style="list-style-type: none"> • Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і лабораторних занять, а також самостійну роботу. • Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. • Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. • Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. • Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів. • Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. <p>Політика академічної доброчесності</p> <ul style="list-style-type: none"> • За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Сутність формування і реалізація державної політики

Лекція 1	Державна політика як система. Суб'єкти формування державної політики .	Практичне заняття 1, 2	Механізм і моделі формування державної політики	Самостійна робота	Державна політика як управлінська категорія. Політико-правові засади побудови правової держави Механізм і моделі формування державної політики
Лекція 2	Участь державних службовців у політичному процесі	Практичне заняття 3,4	Механізм реалізації та оцінювання державної політики		Вплив глобалізації на формування та реалізацію державної політики Державна політика і демократичне врядування Зміст державної політики. Цикл вироблення політики Аналіз політики: ідентифікація проблем і питань політики
Лекція 3	Державна політика як середовище і процес: затрати, результати,	Практичне заняття 5,6	Вимірювання результативності, ефективності й		Середовище державної політики . Державна політика як процес: затрати, результати, впливи і наслідки; цілі й завдання політики

	впливи і наслідки; цілі й завдання політики		економічності державної політики		Аналіз стейкхолдерів. Консультації з громадськістю Інструменти політики, альтернативні варіанти, впровадження Оцінювання і моніторинг державної політики та програм Підготовка аналітичних документів
Лекція 4	Політична система суспільства як основа політичного розвитку	Практичне заняття 7,8	Сутність, структура та аналіз політичного процесу		Політична система суспільства як основа політичного розвитку Політична влада і державне управління: сутність та характер взаємодії Політична участь та політична діяльність громадян України Становлення політичного плюралізму і багатопартійності в сучасній Україні Нормативне регулювання політичного процесу Політична культура та її роль у формуванні громадянської позиції Особа в політико-управлінському процесі Політичні рішення: сутність, підготовка, прийняття і реалізація Загальна характеристика суспільно-політичних змін в Україні у процесі демократизації суспільства
Лекція 5	Теоретичні та методологічні основи здійснення місцевого самоврядування	Практичне заняття 9,10	Сучасна модель адміністративно-територіального устрою		Інституційне забезпечення державної регіональної політики Управління ресурсами регіонального розвитку Природні ресурси як фактор соціально-економічного розвитку регіонів України Демографічний та трудовий потенціал у регіонах Регіональна інфраструктура Економічна інфраструктура регіону Соціальна інфраструктура регіону Інноваційні підходи в управлінні регіональним розвитком Маркетинг території як інструмент регіонального розвитку
Змістовний модуль 2. Державна політика та управління у сферах суспільного життя					
Лекція 6	Теоретичні засади аналізу співвідношення політики і релігії	Практичне заняття 11,12	Релігія і політика в житті людини і соціуму		Релігія і політика як соціальна реальність Політика і релігія як соціально- історичні феномени Релігія, політика і мораль

				Релігія, політика і наука
Лекція 7	Особливості взаємодії політики і релігії у сучасному світі	Практичне заняття 13,14	Релігія і політика як форми духовно-практичного освоєння світу	Політична й релігійна культура Сучасний стан релігії та церкви в політичній системі України
Лекція 8	Концепція державної етнопонаціональної політики України	Практичне заняття 15, 16	Механізм реалізації державної етнопонаціональної політики	Основні напрями державної етнопонаціональної політики
Лекція 9	Державна служба України з етнополітики та свободи совісті (ДЕСС)	Практичне заняття 17,18	Практична діяльність Державної служби України з етнополітики та свободи совісті	Історія ДЕСС Керівники у справах національностей Голови Державної служби України з етнополітики та свободи совісті Виноски ДЕСС з іншими органами влади

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Комп'ютери с програмним забезпеченням для виконання практичних та лабораторних робіт: Ноутбук Lenovo S10-3 (Intel® Atom™ CPU N455 1/66 GHz RAM 1 ГБ), Intel(R) Celeron(R) 1,60 GHz 5 од, Intel(R) Celeron(R) 700-1700 MHz 2од, Мультимедійний бізнес-проектор Epson EB-X92, мультимедійний проектор unic UC28,, маркерна дошка і екран;

Програмне забезпечення: MicrosoftExcel, GoogleDocs, OpenOffice.org 4.1.7 - документообіг та аналітика. Viber, Zoom, Telegram, WhatsApp, Skype – месенджери. GoogleTrends - пошук останніх популярних пошукових Google-запитів; HohliBuilder - онлайн сервіс для створення інфографіки; Microsoft PowerPoint, GoogleDocs–візуалізація даних; Microsoft Power BI – забезпечення бізнес-аналізу, візуалізації і побудови звітів; Internet-браузер Google Chrome 85.04183.121.

Система дистанційного навчання і контролю Moodle – <http://moodle.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1287>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література

1. Аналітичні записи з розробки державної політики / укладач В. Романов, О. Кілієвич. – К.: Видавництво УАДУ, 2001. – 236 с.
2. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: Проблеми теорії, методології, практики. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 328с.
3. Браун П. Посібник з аналізу державної політики : пер.з англ.-К.: Основи, 2000.
4. Вайс К.Г. Оцінювання: методи дослідження програм та політики / Переклад з англійської Р. Ткачук та М. Корчинська. Науковий редактор перекладу О. Кілієвич. – К.: Основи, 2000. – 671 с.
5. Валевський О.Л. Державна політика в Україні: методологія аналізу, стратегія, механізми впровадження: Моногр. – К.: НІСД, 2001.
6. Вступ до аналізу державної політики. Навчальний посібник. – В. Романов, О. Рудік,
7. Брус. – К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2001. – 238 с.
8. Данн В. Н. Державна політика: вступ до аналізу. – Одеса, 2005. – 504 с.
9. . Державна політика: аналіз та механізм її впровадження в Україні. Навчальний посібник. За загальною редакцією В.А. Рехкала, В.В. Тертички. – К.: Видавництво УАДУ, 2000. – 232 с.
10. .Державна політика: аналіз та механізм впровадження: навч.посіб./ Укл. О.С.Лесная. – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2009. – 76 с.
11. Державна політика : підручник / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. : НАДУ, 2014. – 448 с.
12. Політична модернізація : [підручник] / В. Дзюндзюк, Л. Приходченко, О.Крюков і др. – Х. : Вид-во Асоціації докторів державного управління, 2011. – 400/86 с.
13. Політологія: навч. посіб. / М. П. Гетьманчук, В. К. Гришук, Я. Б. Турчин та ін. ; за заг. ред. М. П. Гетьманчука. – К. : Знання, 2011. – 415 с.
14. .Політологія: Навчальний посібник / Г. П Щедрова, Ф. В. Барановський, О. В. Карчевська, О. Г. Мазур та ін. – Луганськ : Вид-во СНУІм. В.Даля, 2011. – 304 с.
15. .Солових В. П. Політико-управлінські відносини: методологія та практика : [Монографія] / В. П. Солових. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2009. – 164 с.
16. .Тертичка В. В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. – К.: Основи, 2002. – 750с.
17. Шляхтун П. П. Політологія: теорія та історія політичної науки: Підручник. / П. П. Шляхтун – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 472 с.

Додаткові джерела

1. Академічне релігієзнавство: Підручник / За ред. А. М. Колодного. — К., 2000.
  2. Вітман К. М. Модернізація законодавства про національні меншини в Україні. Наукові праці Національного університету "Одеська юридична академія", 2012. Т. 13, С. 166-174. 1
  3. Вітман К. М. Особливості процесу сепаратизації в Україні. Актуальні проблеми політики: зб. наук. праць, 2014, Вип. 53, С. 19-28.
  4. Рафальський О. О., Самчук З. Ф. Цивілізаційні перехрестя сучасного суспільства. К.: ІПіЕНД ім. І.Ф. Кураса НАН України, 2018. 688 с. URL: <http://ipiend.gov.ua/publication/rafalskyj-o-o-samchuk-z-ftsivilizatsijni-perekhrestia-suchasnoho-suspilstva/>.
- Інтернет ресурси**
1. Головне управління державної служби України. Статистичні та аналітичні матеріали.Альбом статистичних таблиць 2004-2009 рр. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.guds.gov.ua/>
  2. Про вищу освіту : Закон України від 17 січ. 2002 р. № 2984-III. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/>
  3. Про затвердження Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах : Наказ Міністерства освіти України від 2 черв.1993 р. №161 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : www.guds.gov.ua
  4. Деякі питання експертних рад з питань проведення експертизи дисертаційних робіт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України : Наказ МОНмолодьспорту України від 14 верес. 2011 р. № 1058 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : www.guds.gov.ua
  5. Про державну службу : Закон України від 17 листоп. 2011 р. № 4050-VI [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4050-17>. - Назва з екрана.
  6. <https://zakon.rada.gov.ua>

СИСТЕМА ОЦІНКИ

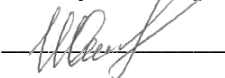
Склад модулів		Сума балів	ECST	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій мі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
Усне опитування на семінарських заняттях або тестування за темами	10	81 - 89	B	добре	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
Виконання індивідуального завдання	30	75 - 80	C		Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
Рішення задач / практичне заняття (участь)	10*4=40	65 - 74	D	задовільно	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
		55 - 64	E		Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
Модульна контрольна робота № 1,2	10*2=20	30 - 54	FX	незадовільно	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
		0 - 29	F		Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни
Підсумкова атестація	100				

Вид навчальних занять та контролю	Розподіл між навчальними тижнями																		Вид підсумкового семестрового контролю
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Лекції	2		2		2		2		2		2		2		2		2		ЗАЛІК
Практ. заняття	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Сам. робота	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Консультації						Конс						Конс						Конс	
Поточний контроль	ВК УО	УО	УО ПЗ	УО ПЗ	ПЗ	УО ПЗ	УО	ПЗ	ПЗ		ПЗ	УО ПЗ	УО ПЗ	УО ПЗ	ПЗ	ПЗ	УО ПЗ		
Модулі	●				M1	●				●				M2	●				
Контроль по модулю №1											КР1								
Контроль по модулю №2																		КР2	
Контроль самостійної роботи																ЗСР			
ВК – вхідний контроль; УО – поточне усне опитування; ПЗ–письмове завдання, КР– письмова контрольна робота; ЗСР – захист самостійної роботи (инд.завд.); Конс. – консультація; К – колоквиум.																			
Опитування з приводу оцінювання якості викладання дисципліни «Політика держави в сфері релігії та міжнародних відносин» https://docs.google.com/forms/d/1mx1mjdSKLK_Hcpd-e5W-IATsQsbq9ksOf5a1dQmbq0/edit Результати опитування можна знайти за посиланням: http://moodle.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1287																			

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри Менеджмент

Протокол № 27 від 15.06.2021 р.

Завідувач кафедри:

 /Фоміченко І.П./

Розробник:

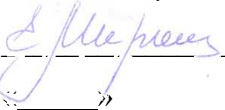
 /Володченко В.В./

Гарант освітньої програми:

 /Шевченко О.О./

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Декан факультету:

 /Мироненко С.В. /
 _____ 2022 р.

